

**1. Identificación da programación**
**Centro educativo**

Código	Centro	Concello	Ano académico
15005233	Agra do Orzán	Coruña (A)	2023/2024

**Ciclo formativo**

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
AFD	Actividades físicas e deportivas	CSAFD01	Ensinanza e animación sociodeportiva	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

**Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (\*)**

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1146	Empresa e iniciativa emprendedora	2023/2024	3	53	63

(\*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

**Profesorado responsable**

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA AMPARO VIGO LANCHO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

## 2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O sector da ensinanza e animación sociodeportiva é un nicho de mercado dentro da economía actual. A situación sociocultural actual fai que sexa un dos sectores nos que as perspectivas de emprego son mellores polo cambio social que se ven producindo no que se lle otorga un gran valor o ocio, os hábitos de vida saludable e a práctica deportiva en todos os segmentos da poboación, nenos, xóvenes, adultos e terceira idade.

O módulo de EIE facilitará a comprensión do funcionamento dunha empresa e, sobre todo, proporcionará as ferramentas necesarias para que o alumnado cree unha empresa. Un obxectivo básico do módulo é fomentar o espírito emprendedor dos alumnos/as.

**3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha**

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A iniciativa emprendedora	A idea de negocio, a contorna da empresa. formas xurídicas, trámites de constitución, estudo de mercado e marketing mix.	31	50
2	A creación dunha empresa	Plan de recursos humanos. Investimentos, gastos e plan financeiro. Instrumentos contables e análise de viabilidade. Documentos de xestión empresarial e fiscal	32	50

#### 4. Por cada unidade didáctica

##### 4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A iniciativa emprendedora	31

##### 4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade	SI
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos	SI
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha	SI

##### 4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector da animación sociodeportiva e da animación turística
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito dos servizos de animación sociodeportiva e de animación turística, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego
CA2.2 Analízase o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas
CA2.3 Identifícanse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística en función da súa posible localización
CA2.6 Analízase o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada con servizos de animación sociodeportiva e de animación turística e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen
CA2.8 Identifícanse, en empresas de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística, prácticas que incorporen valores éticos e sociais
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais

<b>Criterios de avaliación</b>
CA2.11 Descríbense as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing
CA3.1 Analizouse o concepto de empresario/a, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector da animación sociodeportiva e da animación turística
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa
CA3.6 Identificáronse os trámites exixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica
CA3.7 Identificáronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística tendo en conta a súa localización
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións

#### 4.1.e) Contidos

<b>Contidos</b>
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).
A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
Actuación das persoas emprendedoras no sector da animación sociodeportiva e da animación turística.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito dos servizos de animación sociodeportiva e de animación turística.
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística: clientela, provedores/as, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
O/a empresario/a. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

**Contidos**

Formas xurídicas das empresas.

Responsabilidade legal do empresario.

A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.

Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.

Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.

Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística.

Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

**4.2.a) Identificación da unidade didáctica**

N.º	Título da UD	Duración
2	A creación dunha empresa	32

**4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan**

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación	SI

**4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado**

Criterios de avaliación
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resumos anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada con servizos de animación sociodeportiva e de animación turística, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal (liquidacións trimestrais e liquidacións anuais)
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, notas provisórias e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística, e describíronse os circuitos que recorre esa documentación na empresa
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial

**4.2.e) Contidos**

Contidos
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector da animación sociodeportiva e da animación turística.
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de servizos de animación sociodeportiva e de animación turística: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

## 5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

O obxectivo da avaliación é comprobar se os alumnos/as alcanzaron os mínimos exigibles da materia que lles permita cumprir de maneira satisfactoria a maior parte dos obxectivos da materia.

A avaliación será continua, baseándose nun conxunto de actividades que se desenvolvan de forma progresiva, polo que se observará e valorará a evolución dos alumnos/as mediante un conxunto de probas escritas e/ou orais, individuais e/ou colectivas (exames, exercicios, problemas, traballos individuais e/ou en grupo, etc.)

Faranse dúas probas por avaliación, e a media das dúas probas deberá ser igual ou superior a 5 puntos para superar a avaliación.

Así mesmo, para obter a nota da 2ª avaliación (Marzo,) procederase a valorar os exames do alumno, así como a participación activa e o interese amosado coa entrega das tarefas da Aula Virtual, dacordo ás seguintes ponderacións:

- 80% da media da 1ª e 2ª avaliación (máximo 8 puntos)

A calificación académica e numérica de cada unha destas avaliacións haberá de ser maior ou igual a 5 puntos para a súa superación.

- 20% nota, entrega das tarefas da aula virtual: 0,2 puntos por tarefa entregada (máximo 2 puntos)

\*\*\*Alumnos con PDA: 80% nota do exame + 20% nota das entregas de tarefas da Aula Virtual.

## 6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

### 6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Aqueles alumnos que suspendan algunha das dúas avaliacións, deberán examinarse da mesma no exame final de Marzo.

### 6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Todo alumno que supere o límite de faltas de asistencia do 10% das horas totais do módulo, establecido legalmente, perderá o dereito a avaliación continua, e deberá presentarse, para superar o módulo a unha proba extraordinaria de avaliación despois da avaliación final de módulos onde se examine de tódolos contidos vistos ó longo do curso.

Esta proba consistirá nun exame teórico-práctico escrito, similar os da avaliación continua .

Terase en conta que a avaliación do alumnado con PDA será un 80% da nota do exame ( máximo 8 puntos) + un 20% das tarefas entregadas da Aula Virtual ( máximo 2 puntos)

## 7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación será cimprimentada por cada docente segundo o modelo previsto na aplicación informática de programacións facilitada pola Consellería de Educación.



Ao final de curso cada docente realizará a Memoria final do módulo segundo o modelo establecido (MD.75.PRO.04) na que se incluírán tódalas propostas de mellora feitas durante o curso e que servirán como base para a elaboración das programacións do vindeiro curso.

Ademais realizarase a avaliación final desta programación didáctica, na que se anotarán todas as incidencias acaecidas ao longo do mesmo. Esta avaliación será realizada en principio polo profesorado, que anotará as súas observacións nun impreso que recolla todos os apartados da mesma, tal como este:

Nº	Aspecto a avaliar	Observacións	Avaliación
1	Ámbito produtivo		
2	Desenvolvemento		
3	Secuenciación /Temporaliz.		
4	Avaliación		
5	Metodoloxía didáctica		
6	Temas transversais		
7	AANEE		
8	Sist. Extraord. avaliac		
9	Sist. recup. Pendentes		
10	Activ. Complem. e Extraesc.		
11	Sist. Aval. PD e PD		
12	Sist. Infor. ao alumnado		

## 8. Medidas de atención á diversidade

### 8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial incidirá nos coñecementos previos do alumnado, así como nas súas actitudes iniciais.

Para realizar esta avaliación inicial utilizaremos un cuestionario con preguntas tipo test, de resposta múltiple, para completar desenvolver, relacionadas cos contidos do módulo.

A información proporcionada pola avaliación inicial non implica cualificación para o alumnado. Esta información obterémolo na primeira semana do

curso e a información obtida será proporcionada o Titor/a responsable do ciclo.

### 8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para o alumnado, que despois da avaliación inicial, se detecten necesidades educativas especiais, adaptaranse na medida do posible as actividades de tal forma que permitan a adquisición dos resultados de aprendizaxe do módulo, imprescindibles para a superación do mesmo

## 9. Aspectos transversais

### 9.a) Programación da educación en valores

En distintos momentos das unidades de traballo trátanse contidos referentes ás ensinanzas transversais:

- Educación ambiental.
- Educación do consumidor.
- Educación moral e cívica.
- Educación para a saúde.
- Educación para a paz
- Educación para a igualdade entre os sexos.
- Novas tecnoloxías .

O tratamento que se dá a estas ensinanzas está plenamente integrado cos contidos do módulo. Non entendemos no desenvolvemento integral das capacidades sociolaborais dos alumnos, unha separación entre a aprendizaxe destas e a aprendizaxe ou saber científico-técnico.

### 9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Os alumnos poden participar nos cursos ou talleres organizados polos profesores en colaboración co Departamento de Orientación. Ditos cursos son impartidos xeralmente polo IGAPE, Concello da Coruña, ..., e participan nos congresos, seminarios e outras actividades impartidas polas diferentes institucións académicas.

Estas actividades iranse programando ao longo do curso en función da dispoñibilidade das diferentes institucións e poñentes

## 10. Outros apartados

### 10.1) Metodoloxía

Seguirase unha metodoloxía participativa, fomentado a interacción do alumnado, coa aportación de ideas, suxerencias e experiencias no ámbito da creación de empresas e tamén coas súas experiencias laborais.



Faranse supostos prácticos e dinámicas de grupo para fomentar o espírito emprendedor e a iniciativa creadora.

Con respecto aos materiais de aula empregarase o temario facilitado polo profesoras e a aula virtual do centro, empregándose sempre que sexa posible o maior número de recursos TIC ( pantalla da aula, aula de ordenadores e aula virtual...).

## 10.2) Lingua do módulo

Como se fixo constar no proxecto lingüístico do centro, este módulo impartirase en castelán.